

Драган Коларевић

Авнојевско-правашки модел културе*

Тито је изјавио средином шездесетих година „Филмским новостима“: „Ми ходамо унатраг, а требало би унапред!“. Од тада Србија следи Титов пут и хода унатраг. Све ближе циљу: преткумановској Србији.

Међутим, Срби су срећан и задовољан народ јер имају певаљке и риалити програме. Агресивно незнање и агресивни протаклук промовисани су у највишу друштвену и моралну норму. Никад незнање није било на већој цени. То су нам даровали савремени окупатори.

Кажу да је у Србији мека окупација. И то би требало да нам буде утеха, јер није у питању класично ропство. Међутим, та, такозвана, мека окупација постаје све тврђа захваљујући незнању и протаклуку пре свега. Нечујно нам крцкају кости.

Историја болести српске културе је дуга и замршена. Подсетићу на неке догађаје који су оставили далекосежне последице.

*Суђење Принципу и
„младобосанцима“
од 12. до 23. X 1914.*

То је било суђење Србији, српском народу, али и природном, истинском братству између Срба и Хрвата. Сви атентатори су изјавили да су се борили за слободу и да су националисти. За њих је национализам био јединство Срба и Хрвата. Чак је Васа Чубриловић изјавио да је Србо-Хрват по националности.

На истом суђењу адвокати *одбране* Премужић и Перишић наступали су са позиција „праваша“, и заступали тезу да се српска државотворно право заснива на независности, док се хрватско државотворно право једино може остварити под хабзбуршком круном, што подсећа на данашњу европску унију. Тада је посејано правашко семе зла и раздора између два братска народа, оно данас доминира у јавном животу. Ко сада каже да су Срби и Хрва-

* Реферат на Годишњој скупштини УДПС, 31. марта 2017.

ти два братска народа излаже се опасности да га прогласе за лудака.

На суђењу „младобосанцима“, између две велике битке: Церске и Колубарске, Србија је осуђена на смрт, као Пијемонт српства и југословенства. Српски народ је осуђен на смрт као носилац јужнословенског уједињења и стварања моћне и независне словенске државе. Сарајевски процес у октобру 1914. потенцирао је великосрпске претензије и великосрпски пројекат што је преузето од Бењамина Калаја. Уследила је казнена експедиција, Колубарско-суворска битка у којој је победила мала и сиромашна Србија. И данас, као тада, Србији и Србима се суди да би се оправдало њихово уништење.

У Почетку Првог светског рата српски заштитник био је руски цар Николај II. На крају рата заштитник Срба био је амерички председник Вудро Вилсон, а највећи непријатељи Совјетска Русија, комунисти и усташе. Много непријатеља за мали народ који је шест година крварио у ратовима и изгубио сваку трећу мушку главу. Када је Вудро Вилсон изгубио изборе, а на власт дошли републиканци, они су се бавили унутрашњом америчком политиком, Србија је остала сама у Европи – на то је на време упозорио и Михајло Пупин.

Дрезденски конгрес КПЈ

Тезу са Сарајевског процеса, о Србији и Србима као узроку сваког зла на Балкану, и да их због тога треба уништити, формулисали су, као циљ, и

комунисти на IV конгресу КПЈ, од 6. до 12. XI 1928, који је одржан у Дрездену. Тада је 25 делегата, под будним оком Палмира Тољатија, донело одлуку да се крене у борбу против великосрпских претензија. Предузели су и терористичке акције. Комунисти су попут хабзбурговаца и праваша прихватили Калајеву доктрину о великосрпском хегемонизму.

Када је дошло до усташког устанка у личком месту Брушани 1932. године, партијски лист „Пролетер“ дао им је отворену подршку. Устанком је из Задра, који је тада био у саставу Италије, руководио Андрија Артуковић. Сарадња комуниста и усташа, следбеника праваша, резултирала је потписивањем споразума Моше Пијаде и Миле Будака 1935. године, али је тај документ нестао из једног нашег архива. Постоји фотокопија са инвентарским бројем.

Друго заседање АНОЈ-а

Све што је одлучено у Дрездену 1928. потврђено је и проширено на Другом заседању АВНОЈ-а 29. и 30. новембра 1943. Ту је одлучено да се створе црногорска и македонска држава и нација, држава БиХ, да Космет и Санџак добију аутономију. И та одлука се данас може прочитати на интернету после више од 70 година скривања.* А Срби су као државни празник славили 29. новембар до пре десетак година. Сетимо се само колико је „уметничких дела“ настало тим поводом, колико је аутора стекло „уметнички углед“ славећи оно што је настало у Јајцу.

* https://sr.wikipedia.org/sr-el/Друго_заседање_АВНОЈ-а#/media/File:avnoj.gif

Данашњи господари културних прилика шире управо то авнојевско југословенство, авнојевску југоносталгију. Авнојевско-правашки процес још увек није довршен, још није независна Војводина, па ни Санџак. Кад се то догоди неће ни бити њихове југоносталгије.

КУЛТУРА КАО ПОЛИТИЧКА ПРОПАГАНДА

У новој, Авнојевској Југославији, циљ културе и једина сврха њеног постојања било је величање вође и партије. Целокупан систем био је подређен томе. Створена је мрежа институција и установа, велики број листова и часописа који ће „научно“ верификовати нове културне вредности. Створен је мегаломански систем награда којима ће бити верификовани ствараоци „нових вредности“ заснованих на одлукама и духу АВНОЈ-а. Када би заслужни уметници добили све постојеће награде, измишљане су нове. Они су имали задатак да створе нову културу и новог човека као што је то био циљ неких других левичарских идеологија.

Међутим, најгора опасност по културу и уметност, а највећа корист за авнојевско-правашку елиту били су лажни дисиденти. Они су се прославили као прогоњени уметници и интелектуалци леве оријентације, а били су у служби режима. Као што су онда служили авнојевско правашкој елити, данас служе окупатору и постали су савршени комесари нове „комесарске управе“. Преко ноћи „марксистички“ уметници и теоретичари културе, постали су сурови комесари дивљег, пљачкашког капитализма.

Култура је била политичка пропаганда са густом мрежом комесара и институција. Они и њихови потомци и правни следбеници и даље харају културом. Све друге вредности су занемарене и постоје само ради фолклора.

Вођа је мртав већ 37 година, вођина партија се распала, а културни систем као политичка пропаганда потпуно је у функцији културне окупације.

Институције културе пропадају или су затворене више од десет година, јер окупатору и његовим културним комесарима нису ни потребне. Оне служе да би ту сместили своје културне извршиоце радова, а не да чувају културне вредности и едукују младе генерације. Млади и не треба да буду културни, већ сирови, прости и агресивни као у ријалитију.

Авнојевско-правашка културна елиџа

Партизански филмови који грубо фалсификују прошлост врте се на многобројним каналима а да то никога у Србији не дотиче. Косценариста „Десанта на Дрвар“, који је јавно тражио да после бомбардовања 1999. године, трупе НАТО-а окупирају Србију, добија српску националну пензију као заслужни грађанин.

Добар део филмске, позоришне и књижевне продукције у Србији као да је конципиран у ратно-пропагандним одељењима сепаратистичких република и покрајина осамдесетих и деведесетих година 20. века. Све то плаћају порески обвезници. Тај новац је намењен врхунским уметничким остварењима.

Авнојевска културна елита се тобож залаже за либерализам и слободно тржиште. Међутим сви ствараоци који нису њихови истомишљеници, или послушници, морају на тржиште, а они узимају сав новац из буџета. И то је мало за њихове прохтеве па руже сиромашни народ што нема виша за њихове неограничене потребе.

Авнојевска културна елита не може на слободно тржиште јер њихове слике нико неће да купи, њихове књиге нико неће да чита или да купи, њихове представе и филмове нико неће да гледа... па зато морају „на терет буџета“. Ми морамо да живимо у дивљем „либералном“ капитализму, а они у комунизму, јер од државе коју презиру, узимају новац према прохтевима, а раде како им се прохте. Камо среће да ништа не раде.

СТВАРАЛАЧКИ УСПЕСИ СРПСКЕ КУЛТУРЕ

Осврнућу се на неколико успеха њихове културе да бих оно о чему говорим поткрепио примерима из „револуционарне праксе“.

Један управник националне позоришне куће потрошио је у свом мандату 4 (четири) тоне ратлука. И данас нам држи пропагандне лекције и представља се као политичка жртва.

У другом београдском позоришту протекле године потрошено је 400 хиљада динара за сијалице. У истом позоришту за годину дана отказано је 28 представа – дакле читав један месец. Наравно све отказане представе су плаћене новцем пореских обвезника. Од државе су добили 150 милиона динара, а сами зарадили 17 милиона –

нешто мало више од 10 својих потреба и прохтева.

Један, такође, управник националног позоришта платио је својевремено 30 хиљада евра коцкарских дугова службеном картицом. Наводно је касније тај дуг вратио позоришту и све је логло. И даље је политички активан као жртва којој су угрожене уметничке слободе у казину.

Један угледни филмски редитељ **наводно** је платио 50 хиљада долара **наводној** маркетиншкој агенцији из Калифорније да рекламира свој филм за страног „оскара“ мада је унапред знао да филм из техничких разлога неће бити ни приказан, а камо ли да буде у конкуренцији. Тих 50 хиљада долара тражио је од министарства културе, то јест, да му министарство плати рекламирање филма који неће бити приказан. Када је министар културе одбио, то је урадио министар финансија. Наравно на рачун министарства културе, то јест на рачун свих уметника.

Хоћете ли још података о успесима српске културе под вођством комесарско-комитетских гаргамела?

Један глумац, бивши министар културе, добио је за рецитал о покојном премијеру, скоро десет милиона динара. Толико кошта његова љубав. Данас је активиста једног председничког кандидата и лоша ми је држава што знани да би требало да му да бар 20 милиона.

Уметници у дипломатији

Још једна фраза која се мало-мало пласира у јавност јесте да је култура најбоља српска дипломатија. Тако би

требало да буде. Али! Поставимо само питање шта су као дипломати и амбасадори урадили угледни српски уметници и интелектуалци. Тамо је било националних величина овенчаних славом и наградама. Шта су они урадили за Србију, српску културу? Или је можда још важније: шта су желели да ураде, а нису и зашто нису?

Србија се диви њиховим дипломатским успесима. Никад боља слика Србије није била у свету. Наравно, када бисмо се шалили.

Брига о српском језику

У јеку смо кампање „Негујмо српски језик“. Засузим сваки пут када на неком плакату прочитам као би требало писати „све време“, а не „сво време“, или „попиј“, „залиј“, а не „попи“, „зали“...

Лепо је што бринемо о језику. Већ деценијама водећи језички стручњаци се баве језичким зачкољицама, смицалицама и ситницама као да су оне суштина српског језика. А за то време од српског језика откидају се комади и називају другим именима. Од штокавског, српског језика направише хрватски, македонски, црногорски, босански... Јуче су изјавили да немамо право да свој језик називамо његовим традиционалним именом. Сви велики српски писци од Вука и Доситеја писали су српским језиком. Међутим сада га изрендаше и видећемо шта ће испасти. И то рендање плаћала је српска држава.

Толико бринемо о језику да на пи-смо Фудбалског савеза Србије неће да одговоре из Новог Пазара јер је написано на српском, а не на босанском.

У Рашкој области не разумеју српски језик. Босански и српски немају никакве везе. То је још један успех српске културне политике у духу АВНОЈ-а и праваштва.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

На делу је авнојевско-правашки, вашарско-лакрдијашки тип културе. Авнојевско-правашка елита је свуда инсталирала своје људе, од обданишта, преко основних и средњих школа, до факултета и академије наука, чак и до православне цркве. Они суверено владају од 1944, а непрестано се жале како им је лоше, да су угрожени, да су прогоњени. Истина је обр-ратна: они све контролишу и прогањају сваког ко није покоран њиховој панегиричко панађурској естетици.

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Одбацити било какву сарадњу са њима. Не веруј Данајцима ни кад дарове доносе.

Ми морамо схватити да смо салон одбачених. Зато, попут оних који су излагали у Салону одбачених, нађимо начина да комуницирамо са публиком.

Ми смо маргиналци за авнојевско-правашку културну елиту.

Али нису ли се многе књиге прославили по ономе што пише на њиховим маргинама? Суштина је често на маргини а не у бесмисленом тексту.

Супротставимо лакрдијашкој култури, певаљкама, силиконским сподобама, празноглавим звездама фотошопа, бесмисленој забави озбиљна дела чија ће тежина стабилизovati пољу-љану свест и одолети свим олујама гло-

бализма који од људи жели да направи животиње у дужничком ропству.

Задатак уметника је да се бори против неправде и невоље ма где они били. Циљ културе мора бити духовно усавршавање човека а не животињско задовољење нагона.

Проблем је у томе што је, у периоду о коме сам говорио, било аутентичних дела и искрених стваралаца који су читаво своје биће посветили уметности. Они су се одрицали свих при-

вилегија да не би одступили од својих уметничких принципа и циљева. Они су прогањани и прећуткивани, а нико их није штитио ни са Запада ни са Истока. Када будемо раздвајали вредно од безвредног, морамо бити опрезни да са прљавом водом не избацимо дете из корита. Уздајмо се у мудрост, снагу и лепоту. Наши преци су умели да ухвате прикључак са светским прогресом. Време је да ми кренемо унапред, а не унатраг.

Фока која је у свом природном окружењу гадно осакаћена